

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO
ŽMOGAUS TEISIŲ KOMITETAS**

PAGRINDINIO KOMITETO IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ASMENŲ, REPRESUOTŲ UŽ PASIPRIEŠINIMĄ OKUPACINIAMS REŽIMAMS, TEISIŲ ATKŪRIMO
ĮSTATYMO NR. I-180 3, 4, 5 IR 6 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-2645**

2023-05-17 Nr. 112-P- 18

Vilnius

1. Komiteto posėdyje dalyvavo: Žmogaus teisių komiteto pirmininko pavaduotojas Dainius Kepenis, komiteto nariai: Vytautas Bakas, Eugenijus Gentvilas, Andrius Navickas, Arūnas Valinskas. Komiteto biuro vedėja Jolanta Savickienė; biuro patarėjos Eglė Lukšienė, Rūta Ragaliauskienė, Inga Strazdė, biuro padėjėja Ingrida Aidietienė.

Kviestieji asmenys: Vidaus reikalų ministerijos Administravimo departamento patarėjas Kristijonas Gudalevičius, Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro generalinis direktorius Arūnas Bubnys.

2. Ekspertų, konsultantų, specialistų išvados, pasiūlymai, pataisos, pastabos (toliau – pasiūlymai):

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę
		str.	str. d.	p.			
1.	Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos Teisės departamentas 2023 04 20				Įvertinę projekto atitiktį Konstitucijai, įstatymams, teisėkūros principams ir teisės technikos taisyklėms, teikiame šias pastabas. 1. Siekiant teisėkūros ekonomiškumo, siūlytume kartu pakeisti keičiamo įstatymo 2 straipsnio 1 dalį, kurioje pateikta nuoroda į Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 95 straipsnio 5 dalį, kadangi	Pritarti	Papildyti įstatymo projektą nauju 1 straipsniu, kitų straipsnių numeraciją pakeisti atitinkamai.

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę
		str.	str. d.	p.			
					nusikaltimai, kuriems nėra senaties yra nurodyti Baudžiamojo kodekso 95 straipsnio 9 dalyje.		
2.	Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos Teisės departamentas 2023 04 20	4			Tikslintina projekto 4 straipsniu keičiamo įstatymo 6 straipsnio 2 dalis, kurioje numatyta, kad pareiškimą Lietuvos Aukščiausiajam Teismui dėl pilietinių teisių atkūrimo bylos atnaujinimo gali paduoti, be kita ko, <i>politinė ar visuomeninė organizacija</i> . Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos teisės aktai nebenumato visuomeninės organizacijos kaip vienos iš juridinio asmens teisinių formų. Tokio pobūdžio organizacijos savo veiklą vykdo kaip asociacijos, vadovaudamosi Asociacijų įstatymu. Be to, visame keičiamame įstatyme vartojama formuluotė „politinių kalinių ir tremtinių interesams atstovaujančios asociacijos“ arba „asociacijos“.	Pritarti	Komitetas teikia patobulintą įstatymo projektą
3.	Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos Teisės departamentas 2023 04 20	3			Atsižvelgiant į Teismų įstatymo 36 straipsnio 5 dalyje nustatytas Aukščiausiojo Teismo sudėtis nagrinėjant bylas (Aukščiausiajame Teisme bylas nagrinėja trijų teisėjų kolegija, <i>išplėstinė septynių teisėjų kolegija</i> arba Aukščiausiojo Teismo ar Aukščiausiojo Teismo skyriaus plenarinė sesija. Įstatymų nustatytais atvejais bylai nagrinėti Aukščiausiajame Teisme gali būti sudaryta mišri Civilinių bylų skyriaus ir Baudžiamųjų bylų skyriaus trijų ar <i>išplėstinė septynių teisėjų kolegija</i> ar teismo skyriaus plenarinė sesija), siūlytume patikslinti projekto 3 straipsniu keičiamo įstatymo 5 straipsnio 8 dalį bei	Pritarti	Komitetas teikia patobulintą įstatymo projektą

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę
		str.	str. d.	p.			
					kitas keičiamo įstatymo nuostatas, kuriose vartojama formuluoatė „septynių teisėjų kolegija“.		

3. Piliečių, asociacijų, politinių partijų, lobistų ir kitų suinteresuotų asmenų pasiūlymai: negauta.

4. Valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų pasiūlymai:

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę
		str.	str. d.	p.			
1.	Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras				Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras, atsakydamas į Jūsų raštą, kuriuo prašote pateikti papildomas išvadas dėl teisės aktų projektų – Lietuvos Respublikos asmenų, nukentėjusių nuo 1939–1990 metų okupacijų, teisinio statuso įstatymo Nr. VIII-342 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2646 ir Lietuvos Respublikos valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-730 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2647, (toliau – Projektai), informuoja, kad Projektams pritaria ir pastabų ar pasiūlymų dėl jų neturi.	Atsižvelgti	

5. Subjektų, turinčių įstatymų leidybos iniciatyvos teisę, pasiūlymai: negauta.

6. Seimo paskirtų papildomų komitetų / komisijų pasiūlymai: negauta

7. Komiteto sprendimas ir pasiūlymai: .

7.1. Sprendimas: pritari komiteto patobulintam Lietuvos Respublikos asmenų, represuotų už pasipriešinimą okupaciniams režimams, teisių atkūrimo įstatymo Nr. I-180 3, 4, 5 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui Nr.XIVP-2645 ir komiteto išvadoms.

7.2. Pasiūlymai:

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pastabos	Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę
		str.	str. d.	p.				
1.	Žmogaus teisių komitetas					<p>Argumentai: Atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Teisės departamento pirmą pastabą, papildyti įstatymo projektą nauju straipsniu</p> <p>Pasiūlymas: „1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas Pakeisti 2 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip: „1. Šio įstatymo 1 straipsnio nuostatos netaikomos asmenims, dalyvavusiems darant Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso XV skyriuje numatytus nusikaltimus žmoniškumui ir karo nusikaltimus, kuriems pagal Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 95 straipsnio 5 9 dalį, nėra senaties, taip pat dalyvavusiems beginklių civilių žmonių žudynėse ar kankinimuose.“</p>	Pritarti	
2.	Žmogaus teisių komitetas					<p>Argumentai: Atsižvelgiant į teisės akto svarstymo ir priėmimo eigą, siūlytina vėlesnė įstatymo įsigaliojimo data.</p> <p>Pasiūlymas: „6 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir taikymas 1. Šis įstatymas įsigalioja 2023 m. birželio liepos 1 d. 2. Prašymai išduoti pažymėjimus apie asmenų ištrėmimo laiką, pateikti iki šio įstatymo įsigaliojimo</p>	Pritarti	

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pastabos	Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę
		str.	str. d.	p.				
						<p>dienos, nagrinėjami ir sprendimai dėl jų priimami vadovaujantis iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusia tvarka.</p> <p>3. Iki šio įstatymo įsigaliojimo Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos išduoti pažymėjimai galioja toliau ir yra tinkami asmenų, represuotų už pasipriešinimą okupaciniams režimams, teisių atkūrimui.“</p>		

8. Balsavimo rezultatai: už – 5, prieš – nėra, susilaikė – nėra.

9. Komiteto paskirti pranešėjai: Tomas Vytautas Raskevičius, Andrius Navickas.

10. Komiteto narių atskiroji nuomonė: negauta

PRIDEDAMA. Komiteto siūlomas įstatymo projektas, jo lyginamasis variantas.

Komiteto pirmininko pavaduotojas

Dainius Kepenis

Žmogaus teisių komiteto biuro vedėja Jolanta Savickienė